

2014

# CHRISTENUNIE JAARVERSLAG





**CHRISTENUNIE JAARVERSLAG**

# Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Deel I	
1. De motivatie en 'drive' van dit bestuur	6
2. Van organisatie naar inhoud en cultuur	6
3. Samenstelling en werk bestuur	7
4. Doelen en resultaten 2004	7
5. Vooruitblik en accenten bestuursbeleid 2005	8
6. Permanente Campagne	9
7. Iedereen van de Partij, ledenwerving en training	9
8. Internationale samenwerking	10
Deel II	
Financieel jaarverslag	11

Heeft u vragen over bepaalde items in dit verslag, mail of bel dan naar het partijbureau:  
telefoon 033 422 69 69 of [bureau@christenunie.nl](mailto:bureau@christenunie.nl) .

# Voorwoord

Op 22 januari 2000 kopte een landelijke krant "Het 'huwelijk' dat RPF en GPV vandaag in Ede voltrekken zal hun slechts een bescheiden winst aan stemmen opleveren". Dezelfde krant schreef ook: "In de Tweede Kamer zal hun zetelaantal van vijf naar zes stijgen. Die winst komt vooral van het CDA en niet van de SGP". Via dit jaarverslag wil ik eens in beeld brengen, wat de waarde van zo'n krantenartikel was.

Begin januari 2005 vierden we ons eerste lustrum. Vijf jaar geleden stemden de afgevaardigden van RPF en GPV in met een politieke fusie. Voor velen was dat een zeer emotionele gebeurtenis. Ook voor mij. "Heel de wereld moet het weten dat God niet veranderd is, en de Geest doorbreekt de grenzen die door mensen zijn gemaakt", dat zongen we van harte.

We gingen voor meer invloed in het politieke spectrum. Samen staan we sterker, dat was de overtuiging. En gaat alles dan van een leien dakje? Lang niet altijd! De fusiepartij ging door diepe dalen. We lijken echt wel op andere partijen die een fusie doormaakten. Dat zie je in het bedrijfsleven ook: twee, onafhankelijke eenheden vervlechten, dat kost veel tijd en moeite.

Al snel bleek dat de krant geen profetische gaven had. Bij de eerstvolgende landelijke verkiezingen ging de ChristenUnie van vijf naar vier en binnen het jaar zelfs van vier naar drie zetels. Dat deed pijn. Het raakte ook persoonlijke verhoudingen. Nee, de eerste jaren waren zeer turbulent. Het vizier op de toekomst richten en volhouden, dat was het devies. Dat kon ook. Want ons primaire doel was immers niet 'meer zetels'. Nee, het primaire doel ligt in onze missie: "De ChristenUnie wil de samenleving dienen door haar meer te laten functioneren naar Gods wil".

Dat betekent inhoud. En mensen winnen voor die inhoud. Daarin maakten we wel degelijk grote vorderingen. Door bijvoorbeeld de Tweede Kamerfractie: André werd niet zomaar politicus van het jaar 2004. Naast de attitude speelde de inhoud een prominente rol. Hij werd daarin gesteund door Arie en Tineke en de fractiemedewerkers.

Aan die inhoud en attitude werkt het bureau dagelijks. Door initiatieven als 'Iedereen van de partij' en de 'Permanente Campagne'. Maar ook door vele betrokken leden. Dat bleek bijvoorbeeld uit het manifest dat André en ik kregen op 22 januari 2005. De ChristenUnie op weg naar Relatiepolitiek.

Onze missie bevat nog een element. Want om ons doel te bereiken, willen we op elk politiek niveau zo krachtig mogelijk vertegenwoordigd zijn. De kracht ligt in de inhoud, zeker! Maar ook in de kwantiteit. Op lokaal en provinciaal niveau is die best goed. Laten we ons best doen om de lokale verhouding ook in Tweede Kamer te bereiken. Signalen zijn er te over. Steeds meer mensen waarderen het heldere christelijk sociale geluid van onze mensen in Den Haag. Plotseling herkennen en erkennen mensen de ChristenUnie.

Veel van het hiervoor genoemde, speelde in 2004 een grote rol in onze partij. Wat er allemaal aan werk verzet werd, wat de doelen waren, hoe en of die werden gehaald en de status van de partij na vijf jaar. U vindt het terug in dit jaarverslag. Het huwelijk tussen RPF en GPV was op zichzelf geen reden voor een bescheiden stemmenwinst. Alleen een gezamenlijk gedragen en consistent voortgebracht geluid levert onder Gods zegen stemmenwinst op. Laten we dat eerlijk bij God neerleggen en hem volhardend vragen om Zijn zegen!

Het beste voornemen voor ons volgende lustrum.  
Veel leesplezier,

Thijs van Daalen, voorzitter Landelijk bestuur ChristenUnie

## 1. De motivatie en 'drive' van dit bestuur

Het bestuur van de geünieerde RPF en GPV presenteerde in juni 2003 een strategienota aan het Uniecongres. De bedoeling was dat alle geledingen van de ChristenUnie samen achter heldere doelen gaan staan. Bij alle strategische activiteiten is en blijft de missie het vertrekpunt. Het is goed om die missie aan het begin van dit jaarverslag dan nog eens duidelijk neer te zetten:

*De ChristenUnie wil de samenleving dienen door haar meer te laten functioneren naar Gods wil. Daartoe streeft zij ernaar op elk politiek niveau zo krachtig mogelijk vertegenwoordigd te zijn. De ChristenUnie fundeert haar opvattingen over de politieke vraagstukken van vandaag op het Woord van God.*

Vertaald in doelen wil de ChristenUnie volgens de strategienota een politieke partij zijn:

- a. met een voluit bijbelse politieke boodschap die helder, eenduidig, actueel, relevant, herkenbaar en onderscheidend is
- b. met een groeiend aantal leden die actief betrokken zijn als ambassadeur, meedenker en meedoener
- c. met voldoende enthousiaste mensen die bereid en gekwalificeerd zijn om als volksvertegenwoordiger of bestuurder in raden, staten en parlementen te functioneren en daarbij op passende christelijk sociale ondersteuning en begeleiding vanuit de partij kunnen rekenen
- d. die op alle niveaus binnen een netwerk van relevante (nog nader te benoemen) maatschappelijke organisaties en kerken functioneert die enerzijds input leveren voor politiek functioneren en anderzijds zich gezamenlijk inzetten om gewenste maatschappelijke ontwikkelingen te bevorderen
- e. met een structuur en cultuur die de realisatie van voornoemde doelen maximaal ondersteunt

Dit zijn de actiepunten, waar we nu en de komende jaren met prioriteit aan werken. Per jaar krijgen deze actiepunten uitwerking in een jaarplan, opgesteld door het partijbureau. Het zou voor de cultuur en eenheid in de partij goed zijn, als ook alle andere geledingen met zo'n op de strategienota gebaseerd jaarplan werken. Dat leidt ongetwijfeld tot betere uitvoering van de missie en een duidelijker partijprofiel. We hebben de indruk, dat de nota partijbreed nog onvoldoende is opgepakt. Het bestuur wil daarom investeren in een gezamenlijke strategische aanpak.

De strategienota is een dynamisch werkdocument voor alle geledingen, met een tweejaarlijkse actualisering. Het Landelijk bestuur voegde aan de nota een zogenaamd 'paraplubegrip' toe: *investeren in vertrouwen*. Dit accent krijgt in 2005 een operationele vertaling.

## 2. Van organisatie naar inhoud en cultuur

Voorgaande jaren lag de nadruk van het Uniebestuur noodzakelijkerwijs op aandacht voor de nieuwe partij-organisatie. Hoofdtak van het nieuwe Landelijk bestuur was de omslag van fusie en organisatie naar aandacht voor de politieke inhoud en revitalisering van de partij. Eén van de instrumenten daarvoor, het ledencongres, is najaar 2004 voor het eerst op landelijk niveau georganiseerd. Betekenisvolle inhoud en vitaliteit, vragen om interactie met leden.

In verband met de omslag van organisatie naar inhoud is veel nagedacht over de wijze van besturen en de gewenste bestuurscultuur. De cultuur typeren we met 'dichtbij God, dichtbij mensen'. Dat betekent: bijbelstudie en gebed, een open, eerlijke en duidelijke houding, doen wat je belooft en inspelen op mens en samenleving.

Het Landelijk bestuur geeft op hoofdlijnen aan alle aspecten van de partij leiding, conform de strategienota. De beleidsvoorbereiding en uitvoering ligt primair bij het partijbureau, dat zich steeds meer ontwikkelt tot het 'partijbedrijf'. Voor een goede spreiding van de aandachtsgebieden binnen het bestuur zijn zogenaamde kennisclusters ingevoerd. Daarin hebben de bestuursleden elk hun eigen taak. De onderscheiden clusters zijn: politiek profiel, ledenbeleid en

ledengroei, functioneren politieke fracties, ChristenUnie cultuur, opleiding en coaching politici, revitalisering kiesverenigingen.

Ter ondersteuning van deze aanpak ontwikkelden we in het najaar een structuur en cultuur voor een besluit- en slagvaardig optreden van het Landelijk bestuur, ondersteund door een professioneel partijbedrijf. Het streven is een bestuur dat proactief werkt aan een klimaat, waarin met elan, dynamiek en accuratesse over de volle breedte leiding wordt gegeven aan partij-ontwikkelingen.

### 3. Samenstelling en werk bestuur

Kwam op 22 januari 2000 de politieke fusie van de ChristenUnie tot stand, per 1 januari 2004 vond ook de formele fusie plaats. RPF en GPV hielden op te bestaan. De ChristenUnie nam alle taken over: politiek, organisatorisch en ledenbeleid. Het nieuw gekozen bestuur veranderde van naam: het Uniebestuur werd Landelijk bestuur (LB). De samenstelling: M.(Thijs) van Daalen (voorzitter), L.C.(Bert) Groen (vice-voorzitter), M.J.(Marien) Bikker (secretaris tot zijn vervroegd aftreden per 1 november 2004), A.(Betty) Poutsma-Jansen (secretaris vanaf 1-12-2004), L.J.(Luuk) Tigelaar (penningmeester), J.D.(Joop) Alsema (politiek secretaris), G.G.(Gerard) Geijtenbeek (internationaal secretaris), F.T.(Ans) Joosse (voorzitter van de mr.G. Groen van Prinstererstichting), J.W.(Jacques) Christiaanse, A.(Arie) de Graaf, L.J.(Bert) Niehof, R.M.(Renate) Winter-de Harder. De laatste vier zijn bestuurscontactpersonen voor communicatie met provinciale en lokale unies. Het Landelijk bestuur vergaderde maandelijks met haar adviseurs: de voorzitters van de Tweede Kamer-, Eerste Kamer-, Euro- fracties en de directeur van het partijbureau.

### 4. Doelen en resultaten 2004

Het bureau jaarplan 2003-2004 constateerde de noodzaak om eerst de organisatorische aspecten van de fusie volledig af te ronden, voor op een gezonde manier verder werd gebouwd. De geconstateerde problemen zijn opgelost. Daarmee realiseerde de partij de belangrijkste doelen van het vorige jaarplan en kon in het beleid het accent verschuiven naar de inhoud. In het kort de belangrijkste onderdelen van het fundament dat nu onder de partijorganisatie ligt:

#### Financiën

- De structurele liquiditeitsklem is opgeheven, vooral door 100% centrale en tijdige contributie-inning.
- In een efficiëncyslag zijn de kosten voor de partij-organisatie met enkele tienduizenden euro's teruggedrongen.
- Een betrouwbare en tijdige financiële verslaglegging leidde tot een goedkeurende accountantsverklaring.
- Succesvolle giftenacties en betere benutting van subsidiemogelijkheden zorgden voor versterking van de financiële basis.

#### Leden

- Het, voor en in de fusieperiode 'vervuild' geraakte, ledenbestand werd opgeschoond, zodat nu betere analyses te maken zijn op groei en verloop.
- Het actief nabellen van opzeggers en campagnes voor nieuwe leden lijkt een dalende trend in het ledental te hebben gekeerd.
- Met de organisatie van het eerste ledencongres en het houden van digitale peilingen via het pollinstrument is een succesvolle en gewaardeerde stap gezet voor een grotere ledenbetrokkenheid bij de ontwikkeling van partijstandpunten.

#### Partijbureau

- De verhouding tussen bestuur en professioneel apparaat is aangepast aan de noodzaak om slagvaardig te opereren in relatie tot alle geledingen.
- Met een sterk gereduceerde formatie en binnen nog steeds krappe financiële kaders kwam veel tot stand.

- Een punt van zorg is de (bijna) voortdurende maximale belasting van de bureauorganisatie, waardoor af en toe overbelasting dreigt. Het MT stuurt op het voorkomen van psychische schade en verlofreservoirs, onder andere door de inzet van vrijwilligers en stagiairs.

#### **Gezonde basis**

Als follow up voor deze financieel-organisatorische zaken voor een gezonde basis kon de aandacht van het bestuur zich steeds meer verschuiven naar de al eerder genoemde inhoud en cultuur. In 2004 kwam dat vooral tot uiting in het operationaliseren en verder uitrollen van de kwaliteitscursus Iedereen van de Partij en de doorontwikkeling van de permanente campagne. Daarom is aan beide beleidsterreinen een apart hoofdstukje gewijd in dit jaarverslag.

#### **Europese verkiezingen**

De verkiezingen voor het Europe Parlement hebben het afgelopen jaar veel tijd en energie gekost van het bestuur. In de aanloop naar de verkiezingen was er de negatieve media-aandacht voor de declaraties van de Europarlementariërs. Na de verkiezingen ontstond er discussie rond toetreding van de fractie tot een groep, waar ook de Lega Nord deel van uitmaakt. Beide zaken vroegen om een intensieve en langdurige bemoeienis van het bestuur.

#### **Besturen op hoofdlijnen**

In 2004 bezon het bestuur zich op de wijze van besturen. Inzet daarbij was een platte en slagvaardig opererende organisatie. Met een minimum aan bureaucratie. Deze bezinning leidde tot heldere uitgangspunten en een op slagvaardigheid gerichte bevoegdheidsverdeling tussen bestuur en directeur. Het bestuur geeft op afstand leiding aan het partijbureau. De delegatie van bevoegdheden is daarop afgestemd. In aanvulling op de al bestaande overlegmomenten is er ook een zogenaamd driehoeksoverleg in het leven geroepen voor gewenste acute afstemming en actie. De driehoek bestaat uit de voorzitter van het Landelijk bestuur, de politiek leider (fractievoorzitter Tweede Kamer) en de directeur van het partijbureau.

## 5. Vooruitblik en accenten bestuursbeleid 2005

Bestuur en bureau verwachten een normale verdere uitvoering van het jaarplan 2004/2005 te kunnen realiseren. Daarnaast bezint het bestuur zich, qua strategie, ook op een reeks nieuwe items. Deze moeten na onderzoek en beleidsvoorbereiding aandacht krijgen bij de actualisering van de strategienota dit jaar. Over een aantal van die accenten nu iets meer.

#### **Vertrouwen en cultuur**

Het bestuur wil meer zicht en helderheid krijgen op de kenmerkende en samenbindende cultuurelementen in onze partij. Via brainstormsessies, waar alle geledingen en de betrokken omgeving bij ingeschakeld worden, geeft het bestuur uitvoering aan de actie uit de strategienota om bepalende cultuurelementen te benoemen. Deze operatie leidt dat we samen nog duidelijker weten waarvoor we willen staan en waar we elkaar op kunnen aanspreken. Het gaat om het profiel en de rol die de partij in de huidige mediocratie wil spelen. Een gezonde en vanuit de missie verantwoorde mix van inhoud en vorm voor functioneren van onze partij. Binnen dit project is er speciale aandacht voor doelgroepen waar de partij zich op wil richten. Naast de bekende groepen uit de achterbannen van RPF en GPV zijn dat ook steeds meer teleurgestelde CDA-ers en christenmigranten.

#### **Werving en binding van leden**

Er komt een studie naar variatie in vormen van lidmaatschap en contributiebedragen vanwege het relatief groot aantal opzeggingen met als reden 'hoogte van de contributie'. Steeds vaker blijkt de hoogte van het contributiebedrag een obstakel voor huidige en potentiële leden. Daarnaast is er een trend dat mensen steeds minder georganiseerd raken in verenigingen. Zaken die dringend aandacht verdienen vanuit het oogpunt van vitaliteit en draagvlak.



Ook is onderzoek nodig voor de ontwikkeling van een visie op de trend naar een steeds belangrijker rol van leden in de partij en ledendemocratie. De vraag is of een getrapte partij-organisatie op de lange termijn de meest wenselijke is en welke varianten daarop mogelijk zijn.

### Staatkundige veranderingen

In politiek Den Haag is een voortdurende discussie gaande over staatkundige veranderingen. Van gekozen kabinetformateur tot gekozen burgemeester. Ook ons kiesstelsel lijkt op de helling te moeten. Om wat het laatste betreft goed voorbereid te zijn heeft het bestuur Gert Schutte gevraagd een werkgroep te vormen die een scenarioverkenning en een plan van aanpak opstelt. De Bestuurdersvereniging bereidt zich voor op de mogelijke komst van een gekozen burgemeester.

## 6. Permanente Campagne

Binnen de Permanente Campagne zijn drie hoofdelementen te onderscheiden:

1. Landelijke acties en campagnes, in samenwerking met de Tweede-Kamerfractie en maatschappelijke organisaties, om de zichtbaarheid en relevantie van de partij te vergroten. Over deze acties wordt in elk nummer van HandSchrift verslag gedaan.
2. Training en scouting van nieuw talent voor bestuurlijke en vertegenwoordigende functies binnen de partij. Op dit moment is een groep van rond de 35 leden actief betrokken binnen de Permanente Campagne.
3. Het doelgroepenbeleid van de partij, waarin het afgelopen jaar speciale aandacht was voor activiteiten van ouderen, jongeren, vrouwen, migranten, evangelischen en predikanten.

In 2004 werden op elk van deze terreinen met succes gewerkt:

1. Elke twee maanden is een landelijke actie uitgevoerd, doorgaans met veel media-aandacht. In totaal ging het om zeven acties in 2004: *Geen gok met kansspelen*; *Genereus Pardon voor asielzoekers*; *Vóór Europese ambassadeur Godsdienstvrijheid*; *Steun aan het Noorden*; *Geef gehandicapten vrij spel*; *Monitoring van uitgezette asielzoekers*; *Red light alarm telefoonnummer*. Bij de meeste acties kon politiek resultaat geboekt worden. De acties staan uitvoerig beschreven op de website onder *campagne*.
2. Elk kwartaal was er voor de campagnedeelnemers een trainings- en campagnebijeenkomst gericht op vorming, verdieping, training en coaching.
3. In het kader van het doelgroepenbeleid vond een hele reeks activiteiten plaats. Het ging om vijf jongerenavonden, vier migrantentalkshows, een vrouwensymposium, de oprichting van een ouderenwerkgroep, de start van een predikantenwerkgroep en de voorbereidingen van een symposium voor evangelische leiders in 2005.

## 7. Iedereen van de Partij, ledenwerving en training

Het speerpunt in het trainingsaanbod is de kwaliteitscursus *Iedereen van de partij!*. Die is in 2004 echt van start gegaan. Deze training bestaat uit drie modules: samen groeien, samen werken en samen invloed uitoefenen. De gestelde ambitie was redelijk hoog:

- dertig keer de module *Samen groeien* uitvoeren
- acht keer de module *Samen werken* uitvoeren
- tien keer module *Samen invloed uitoefenen* uitvoeren

We hebben geen van deze doelstellingen gehaald. Dit ondanks het aanschrijven van verenigingen, workshops op het uniecongres en ruime aandacht in HandSchrift. Maar met ongeveer twintig trainingen *Samen groeien* zijn we niet ontevreden. De overige modules bleven sterk achter. Hiervoor was nog nauwelijks animo onder de kiesverenigingen – in totaal drie trainingen.

Opvallend is dat verenigingen vaak veel tijd nodig hebben om afspraken te maken. De lokale unies doen dit vaak formeel via bestuursvergaderingen. Het gebeurt nog te weinig dat verenigingen buiten de reguliere bestuursvergaderingen om, snel en flexibel zijn in de onderlinge communicatie. Daarnaast zien velen, helaas, het nut van training niet. Onze ervaring is dat het wel degelijk nuttig is om samen naar het functioneren van de vereniging te kijken. Het helpt echt. En geeft nieuwe energie en visie om lokaal te werken aan een vitale ChristenUnie.

In 2005 gaan we door met de trainingen. We zullen nog harder proberen nut en noodzaak daarvan onder de aandacht te brengen. Door in te spelen op de lokale verkiezingen van 2006 verwachten we een duidelijke toename in het aantal trainingdeelnemers. Met het oog op die verkiezingen is het belangrijk dat er in het hele land vitale lokale ChristenUnies zijn.

### Ledenwerving

In 2004 is de ledenwerfcampagne *Op naar de 30.000* gestart. Het is fijn en bemoedigend om te zien dat een aantal verenigingen dit echt oppakken en resultaat boeken. Voorlopig zijn we nog wel een stukje verwijderd van het streefgetal en maken nog niet een echte (netto) ledengroei door. Positief is dat, na een belactie van het partijbureau, enige honderden opzeggers uit 2002 en 2003 inmiddels weer lid zijn. De ledenaantallen op een rij: groei in 2004: 1041, verlies in 2004: 1793. Totaal aantal leden per 31 december 2004 was 24.235.

Voor aankomend voorjaar bereidt het partijbureau weer een ledenwerfactie voor. Om zo daadwerkelijk een netto ledengroei te realiseren.

### Kiesverenigingen

Begin 2004 is de balans opgemaakt welke kiesverenigingen formeel de status van ChristenUnie kiesvereniging hebben. Bij ongeveer 20 kiesverenigingen liep e oprichting vertraging op of leverde problemen op. Ondanks verschillende verzoeken van het partijbureau kwam hierin weinig verbetering. Daarna hebben de bestuurscontactpersonen verschillende kiesverenigingen telefonisch benaderd en zonodig per mail ondersteund. Inmiddels leverden een aantal kiesverenigingen de officiële gegevens in. Bij enkele verenigingen lukte dit nog niet. De bestuurscontactpersonen nemen dit mee in hun bezoek aan de kiesverenigingen. Samen met een lid van de provinciale unie en een medewerker van het partijbureau bezoekt een bestuurscontactpersoon de minder goed functionerende kiesvereniging. Veel besturen van kiesverenigingen waarderen dit. Zo proberen bureau en Landelijk bestuur de betreffende kiesverenigingen een hart onder de riem te steken en met raad en daad ter zijde te staan.

## 8. Internationale samenwerking

Het doel van het internationale werk is om samenwerking te zoeken met verwante politieke partijen en organisaties om elkaar te steunen bij opbouw van de partij en samen antwoorden te formuleren op internationale vraagstukken. Het ministerie van Buitenlandse Zaken ondersteunt de buitenlandactiviteiten van de politieke partijen via twee kanalen:

- Matra-subsidies voor opbouw en ontwikkeling van partijen en netwerkopbouw in Midden- en Oost-Europa.
- IMD-subsidies voor bevordering van de meerpartijendemocratie in jonge democratieën over de hele wereld.

Voor onze partij coördineert de commissie Internationale samenwerking de activiteiten. De samenwerking zelf krijgt gestalte in de ECPM, het European Christian Political Movement.

Doel van deze commissie is het afstemmen van internationale contacten en activiteiten, van standpunten en het voorbereiden van de ECPM-conferenties en uitbouw van de ECPM. In 2004 lag de nadruk sterk op de uitbouw van het ECPM netwerk en het ECPYN (European Christian Political Youth Movement) netwerk.



# FINANCIEEL JAARVERSLAG

## ONDERTEKENING

In artikel 13 lid 3 van de statuten van de vereniging is bepaald dat alle bestuurders de jaarrekening dienen te ondertekenen. De uitvoering van deze statutaire bepaling is hieronder vormgegeven. De bestuursleden zijn genoemd op alfabetische volgorde

Naam: J. D. Alssema, J. W. Christiaanse, M. van Daalen, G. Geijtenbeek, A. de Graaf, L.C. Groen, L.J. Niehof, A. Poutsma-Jansen, R.M. de Winter- de Harder, L.J. Tigelaar.

Het bestuur kent op 9 april twaalf plaatsen, waarvan er twee niet zijn ingevuld.

De jaarrekening is vastgesteld in de bestuursvergadering van 3 maart jl. en door de bestuursleden ondertekend. Het ondertekende exemplaar ligt op het congres ter inzage.

### BALANS PER 31 DECEMBER 2004\*

ACTIVA		31-12-2004	1-1-2004	PASSIVA	
				31-12-2004	1-1-2004
<b>VASTE ACTIVA</b>					
<b>Materiële vaste activa</b>					
Inventaris		<b>111.251</b>	<b>128.423</b>		
<b>Financiële vaste activa</b>					
<b>Leningen u/g</b>					
Mr. G. Groen van Prinstererstichting		-	40.033		
Perspectief-ChristenUniejongeren		88.791	83.610		
		<b>88.791</b>	<b>123.643</b>	<b>394.937</b>	<b>340.198</b>
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>					
Voorraden		<b>24.537</b>	<b>33.846</b>		
<b>Rekening-courant Mr. G. Groen van Prinstererst.</b>		<b>2.075</b>	<b>15.949</b>		
<b>Overige vorderingen</b>					
Debiteuren		69.453	45.396		
ziening dubieuze debiteuren		-907	-12.000		
		<b>68.546</b>	<b>33.396</b>		
Contributies		846	45.242		
Abonnees/donateurs		-	3.469		
Nog te ontvangen pensioenpremies		-	1.817		
Waarborgsommen		3.520	4.305		
Vooruitbetaald / nog te ontvangen		64.151	17.889		
Subsidie Oost-Europa		19.293	35.405		
IMD-gelden		2.050	17.643		
Rijkssubsidie		46.621	48.777		
Overige vorderingen		37	27.310		
		<b>136.518</b>	<b>201.857</b>		
<b>Liquide middelen</b>		<b>169.968</b>	<b>109.318</b>		
		<b>601.686</b>	<b>646.432</b>	<b>601.686</b>	<b>646.432</b>
				<b>EIGEN VERMOGEN</b>	
				Reservefonds	312.531
				Bestemmingsreserve vormingswerk	43.614
				Bestemmingsreserve personeel	8.747
				Bestemmingsreserve Inclusief	30.000
				Stichtingskapitaal	45
					<b>394.937</b>
				<b>VOORZIENINGEN</b>	
				Verkiezingsfonds	30.975
				Fonds Europese verkiezingen	-
					<b>30.975</b>
				<b>SCHULDEN OP KORTE TERMIJN</b>	
				<b>Overige schulden</b>	Af: voor-
				Crediteuren	64.174
				Bestuurdersvereniging	-
				Min. OC en W	-
				Loonbelasting	13.340
				Accountant	6.704
				Vakantiegeld / Vakantiedagen	33.288
				UWV	3.064
				Overige	55.204
					<b>175.774</b>
					<b>272.522</b>

\* alle bedragen zijn in euro's

**BEGROTING 2004 EN EXPLOITATIEREKENING 2003 EN 2004\***

	Expl. 2004	Begr. 2004	Expl. 2003		Expl. 2004	Begr. 2004	Expl. 2003
<b>BATEN</b>				<b>LASTEN</b>			
Contributies ChristenUnie	932.715	960.000	868.303	Personeelskosten	669.416	667.331	738.011
Giften/donaties	60.544	7.000	60.321	Huisvestingskosten	84.723	88.144	91.620
Goederen en diensten	11.903	12.000	21.296	Bureaukosten	91.573	89.000	114.756
Deelnemersbijdragen	11.835	8.100	5.056	Bestuurskosten	38.712	41.000	58.850
Rijkssubsidie	233.104	228.175	243.886	Opbouwwerkers	7.933	28.281	4.933
Bijdrage Oost-Europa	97.293	76.000	76.000	Promotie en publiciteit	12.333	16.000	60.206
Subsidie Radio en TV	-	PM	68.275	Permanente campagne	8.943	-	-
Bijdrage IMD-gelden	20.500	20.000	20.000	Handschrift	110.961	110.000	139.541
Inkoop door Perspectief	47.097	72.500	82.500	Dubieuze debiteuren	41.397	48.000	11.768
Inkoop Mr. G. Groen van Prinsterer St.	44.500	50.000	45.000	Accountant en advies	11.710	7.500	12.414
Bijdrage bestuurdersvereniging	65.802	78.000	63.251	Abonnementen	-	-	1.331
Bijdrage Tweede Kamerfractie	17.570	10.000	5.410	Cursussen	6.499	5.000	10.278
Administratieve dienstverlening	-	1.200	1.330	Uitgaven Oost-Europa	55.089	60.800	83.854
Inkomsten Handschrift	20.527	31.750	27.436	IMD-gelden	300	-	20.000
Interest	9.748	-	815	ICT	66.650	48.500	49.038
Lening Mr. G. Groen van Pr. Stichting	992	-	-	Afschrijvingen	43.893	40.000	42.131
Lening Perspectief	793	-	-	Kosten RTV	24.548	-	25.406
Overige opbrengsten	943	-	1.373	Bestuurders/WI	27.000	27.000	27.000
Incidentele baten	43.132	-	77.163	Perspectief	12.107	-	-
<b>Subtotaal baten</b>	<b>1.618.998</b>	<b>1.554.725</b>	<b>1.667.415</b>	Afdracht PCR	65.686	72.000	71.521
				Afdracht KV	167.854	180.000	100.494
				Incidentele lasten	32.332	-	34.661
				<b>Subtotaal lasten</b>	<b>1.579.659</b>	<b>1.528.556</b>	<b>1.697.813</b>
<b>Onttr.reserve</b>				<b>Toev.reserve</b>			
Algemene reserve	-	-	30.398	Algemene reserve	39.339	26.169	-
<b>Totaal Generaal</b>	<b>1.618.998</b>	<b>1.554.725</b>	<b>1.697.813</b>	<b>Totaal Generaal</b>	<b>1.618.998</b>	<b>1.554.725</b>	<b>1.697.813</b>

\* alle bedragen zijn in euro's

**ALGEMENE GRONDSLAGEN****Vergelijkende cijfers voorgaand boekjaar**

Per 1 januari 2004 is de fusie van het Gereformeerd Politiek Verbond en de Reformatorische Politieke Federatie voltooid. Alle activa en passiva van beide verenigingen zijn overgegaan op de ChristenUnie. De balans die als vergelijkend cijfer gepresenteerd wordt is de balans van 1 januari 2004, na het overgaan van de activa en passiva.

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkings-doeleinden aangepast.

**GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING****Algemeen**

Voorzover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

**Materiele vaste activa**

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen.

De afschrijvingen worden op lineaire basis berekend aan de hand van de geschatte economische levensduur van de activa.

**Vorraden**

De voorraden worden gewaardeerd op inkoopprijs, voor incurante voorraden is een bedrag gecorrigeerd op de voorraden.

### Vorderingen

Handelsdebiteuren worden gewaardeerd op basis van nominale waarde minus een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt individueel bepaald. De vorderingen wegens contributie, abonnementen en donaties zijn gesteld op de te ontvangen gelden door leden, abonnees en donateurs, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening is gesteld op 5% van de gefactureerde gelden.

## GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

### Algemeen

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Winsten worden verantwoord als ze zijn gerealiseerd, verliezen als ze voorzienbaar zijn.

### Baten

De baten betreffen de over het boekjaar toegekende subsidie en gefactureerde contributie opbrengsten. Opbrengsten wegens giften worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze ontvangen zijn. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

### Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

## TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2004\*

	<b>2004</b>	<b>2003</b>
<b>Materiële vaste activa</b>		
<b>Inventaris</b>		
Boekwaarde per 1 januari	128.423	146.453
Investeringen	27.121	26.351
Desinvesteringen	<u>-400</u>	<u>-2.250</u>
	155.144	170.554
Afschrijvingen	<u>-43.893</u>	<u>-42.131</u>
Boekwaarde per 31 december	<b>111.251</b>	<b>128.423</b>
<b>Leningen u/g</b>		
Mr. G. Groen van Prinstererstichting	-	40.033
Perspectief-ChristenUniejongeren	<u>88.791</u>	<u>83.610</u>
	<b>88.791</b>	<b>123.643</b>

Over de lening aan de Mr. G. Groen van Prinsterstichting was 6,6% rente verschuldigd. De lening is in het boekjaar volledig afgelost. De lening aan Perspectief bestaat uit een rentevrij deel (per 1 januari 2004 € 34.665) dat in drie termijnen wordt kwijtgescholden en een rentedragend deel (per 31 december € 65.681) waarover in 2004 6,6% rente is berekend. De maandelijkse aflossing is bepaald op € 750 en zoveel meer als mogelijk is.

\* alle bedragen zijn in euro's

	<b>2004</b>	<b>2003</b>
<b>Vorraden</b>		
Promotiemateriaal	13.984	9.025
Kantoorartikelen	9.514	23.590
Publicaties	<u>1.039</u>	<u>1.231</u>
	<b>24.537</b>	<b>33.846</b>

**Debiteuren**

De debiteurenstand is hoger dan de stand per 31 december 2003. Deze stand is voornamelijk veroorzaakt door (dienstverlenings-) facturen aan gelieerde organisaties. In 2003 was een deel van deze facturen opgenomen onder de overige vorderingen.

**Vooruitbetaald / nog te ontvangen**

Voorschot personeel	-	3.200
Abonnementen	331	319
Pink abonnement Elan	4.616	6.025
Onderhoudsabonnement website/automatisering	10.162	2.574
Kosten Ledenwinning	4.153	-
Rente Telerekening	9.748	496
Machtigingskaarten/belactie	23.292	-
Lease kopieerapparaat	3.914	-
Giften Yiggers Telefonie	1.381	-
Overigen	<u>6.554</u>	<u>5.275</u>
	<b>64.151</b>	<b>17.889</b>

**Subsidie**

De nog te ontvangen subsidie over 2004 en eventueel voorgaande jaren is als vordering opgenomen op de balans.

**Overige vorderingen**

Te ontvangen van Tweede Kamerfractie		5.015
Advertentieopbrengsten BDU	-	5.399
Ziekengeld uitkering (AEGON)	-	7.512
Ziekengeld uitkering (UWV)	-	3.997
Uitkering computerschade	-	2.110
Eurofractie	-	680
R.C. Bestuurdersvereniging	<u>37</u>	<u>2.597</u>
	<b>37</b>	<b>27.310</b>

**Liquide middelen**

Kas	190	985
Rabobank rekening-courant	36.628	108.182
Rabobank telespaarrekening	133.000	-
Postbank	19	132
Spaarbeleg	<u>131</u>	<u>19</u>
	<b>169.968</b>	<b>109.318</b>

	<b>2004</b>	<b>2003</b>
<b>Reservefonds</b>		
Saldo per 1 januari	273.192	-27.008
Resultaatverdeling	39.339	-30.398
Saldo per 31 december	<b>312.531</b>	-57.406
Af: correctie bestemmingsreserve Euro		-14.076
Bij: reserve Gereformeerd Politiek Verbond		348.515
Af: reserve Reformatorische Politieke Federatie		<u>-3.841</u>
Saldo per 1 januari		<b>273.192</b>

#### **Bestemmingsreserve vormingswerk**

Het reservefonds vormingswerk is ontstaan door de reserves van Mandaat en Kader & Vorming, die per 15 december 2003 zijn opgegaan in de ChristenUnie.

#### **Bestemmingsreserve personeel**

Saldo per 1 januari	23.347	27.227
Betaalde afvloeiingskosten	<u>-14.600</u>	<u>-3.880</u>
	<b>8.747</b>	<b>23.347</b>

Inclusief Partners in Politiek heeft een subsidie-aanvraag gedaan bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor het project ChristenUnie-Vrouwen en -Mannen in de 21e eeuw. Voor de periode 1 december 2004 tot en met 30 november 2007 is een subsidie van € 78.508 toegekend. In 2004 is een voorschot van € 30.000 ontvangen. Deze subsidie en de besteding daarvan wordt in de exploitatie budgetneutraal verantwoord.

#### **Vorzieningen**

##### *Verkiezingsfonds*

Saldo per 1 januari	19.636	73.622
Bij: saldo van Euroverkiezingen	11.339	
Bij: ontvangsten voor verkiezingen	-	418.139
Af: kosten verkiezingen	<u>-</u>	<u>-472.125</u>
	<b>30.975</b>	<b>19.636</b>

##### *Fonds Europese verkiezingen*

Saldo per 1 januari	14.076	-
Bij: ontvangsten voor verkiezingen 2004	55.773	14.076
Af: kosten verkiezingen	-58.510	-
Saldo naar verkiezingsfonds	<u>-11.339</u>	<u>-</u>
	-	<b>14.076</b>



	<b>2004</b>	<b>2003</b>
<b>Kortlopende schulden</b>		
Te betalen huisvestingskosten	-	19.750
Afdrachten Kiesverenigingen	35.904	-
Afdrachten PCR	13.563	17.918
Kosten MATRA	-	5.963
Tweede Kamerfractie	133	-
Fusiekosten notaris	-	6.330
Ontslagvergoeding	-	3.880
ROC Asa zaalhuur	-	1.205
Vooruitontvangen contributie	635	-
Te betalen porti	2.527	5.059
Accountantskosten IMD en Matra	-	2.976
Radiospot Ten Ham producties	-	1.366
Bankkosten	539	1.732
Personeelspot	226	1.784
Overige schulden	<u>1.677</u>	<u>8.522</u>
	<b>55.204</b>	<b>76.485</b>

#### NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Ingaande 1 juli 2001 wordt kantoorruimte in Amersfoort gehuurd van het SGJ. De ChristenUnie huurt vanaf 2004 389 m<sup>2</sup> ad € 160, zijnde € 62.240 (geïndexeerd) op jaarbasis. Voor wat betreft de minimale duur van de huurperiode is overeenstemming bereikt voor een periode van 5 jaren.

Ingaande 1 maart 2003 wordt een Konica kopieermachine gehuurd gedurende 84 maanden van De Lage Landen. De huurprijs bedraagt €1.304,64 (inclusief omzetbelasting) per maand.

#### Incidentele baten

Correctie subsidie RTV	-	15.568
Afrekening subsidie voorgaand jaar	5.268	10.834
Correctie huisvestingskosten voorgaand jaar	4.165	6.008
Ontvangen bedragen voor MATRA projecten	6.500	-
Afrekening IMD voorgaand jaar	-	7.643
Diversen	800	-
EBMedia i.v.m. aktie CV-Koers	12.318	-
Schade-uitkering voorgaand jaar	-	2.110
Bijdrage vormingswerk uit reserve	-	35.000
Accountant 2002	<u>14.081</u>	<u>-</u>
	<b>43.132</b>	<b>77.163</b>

	<b>2004</b>	<b>2003</b>
<b>Personeelskosten</b>		
Lonen en salarissen	450.489	499.646
Detachering hoofd VOTA	-	33.954
Sociale lasten	54.378	65.612
Pensioenlasten	25.847	30.620
Vakantiegeld en -dagen	46.402	46.353
Ziektekostenverzekering	19.679	22.266
Ziekteverzuimverzekering	17.642	13.267
Loonbelasting werkgeversdeel	899	919
Reiskosten woon/werkverkeer	27.936	17.640
Studiekosten	2.570	2.484
Jubilea/geschenken	170	1.287
Wervingskosten	2.217	4.611
Inhuren diensten derden (receptie/administratie)	2.496	35.438
Kosten salarisadministratie	4.897	5.951
Onkostenvergoeding medewerkers	2.870	3.750
Reiskosten (niet woon/werk verkeer)	3.610	639
Overige personeelskosten	4.141	6.911
Vrijwilligers	3.173	-
Ontvangen ziekengelden	-	-25.656
Doorbelaste personeelskosten	<u>-</u>	<u>-27.681</u>
	<b>669.416</b>	<b>738.011</b>
<b>Huisvestingskosten</b>		
Huur Puntenburgerlaan	62.240	58.560
Kantinekosten	3.635	5.206
Energiekosten	4.020	5.529
Verzekeringen	656	1.631
Onderhoud gebouw	2.976	3.335
Schoonmaakkosten	8.196	11.650
Overige huisvestingskosten	<u>3.000</u>	<u>5.709</u>
	<b>84.723</b>	<b>91.620</b>

#### TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING PER 31 DECEMBER 2004\*

<b>Bureaunkosten</b>		
Telefoonkosten	10.736	14.499
Kantoorbenodigdheden	5.182	4.206
Fotokopieerkosten	17.257	18.232
Drukwerk	26.206	18.958
Porti	19.919	35.563
Onderhoud inventaris	339	1.675
Verbruiksmateriaal	-	4.514
Bankkosten	9.052	8.161
Overige bureaunkosten	<u>2.882</u>	<u>8.948</u>
	<b>91.573</b>	<b>114.756</b>

\* alle bedragen zijn in euro's

	<b>2004</b>	<b>2003</b>
<b>Bestuurskosten</b>		
Reis- en vergaderkosten	15.515	20.726
Overige reis- en verblijfskosten	-	4.451
Conventvergaderingen	1.163	708
Kosten Uniecongres / Ledencongres	19.736	29.153
Overige bestuurskosten	<u>2.298</u>	<u>3.812</u>
	<b>38.712</b>	<b>58.850</b>
 <b>Promotie en publiciteit</b>		
Informatie- en reclamemateriaal	6.129	29.101
Advertentiekosten	2.465	12.400
Overige kosten promotie	<u>3.739</u>	<u>18.705</u>
	<b>12.333</b>	<b>60.206</b>
 <b>Handschrift</b>		
Drukkosten	50.416	52.479
Porti	30.696	37.889
Opmaakkosten	16.280	19.699
Foto's	6.246	5.676
Overige kosten	<u>7.323</u>	<u>23.798</u>
	<b>110.961</b>	<b>139.541</b>
 <b>Uitgaven Oost Europa</b>		
Kosten boekjaar, vallend onder subsidie vorig jaar	17.790	23.051
Kosten boekjaar, vallend onder subsidie boekjaar	<u>37.299</u>	<u>60.803</u>
	<b>55.089</b>	<b>83.854</b>

De kosten gemaakt in het eerste kwartaal van het boekjaar vallen onder de subsidie van het vorig jaar.

#### **Afdracht PCR en KV**

Dit betreft het deel van de contributie van betalende leden, dat centraal door de ChristenUnie is geïnd en aan de kiesvereniging wordt afgedragen.

#### **Incidentele lasten**

Restant afdracht PCR vorig jaar	-	15.021
Correctie debiteuren vorig jaar	-	9.855
Afrekening subsidie Oost-Europa vorig jaar	-	4.796
Correctie pensioenpremie vorig jaar	-	4.581
Onderzoek inzake declaratiegedrag EP	32.332	-
Afdracht kiesvereniging vorig jaar	<u>-</u>	<u>408</u>
	<b>32.332</b>	<b>34.661</b>

# Toelichting op het financieel jaarverslag 2004

## Balans

### Lening PerspectieF

De vereniging ChristenUnie heeft met ingang van 31 december 2003 een lening verstrekt aan PerspectieF, ChristenUnie-jongeren. In de voorwaarden was bepaald dat de lening niet hoger mocht worden dan het bedrag per 31 december 2003. Tevens moest worden afgelost met € 750 per maand (minimaal). Omdat de subsidieafrekening over 2003, die begin december 2004 binnenkwam, tegenviel (voor PerspectieF een negatief resultaat van bijna € 48.000) is de lening toch opgelopen. Met het bestuur van PerspectieF zijn afspraken gemaakt om de schuld binnen de perken te houden. In deze afspraken is begrepen: een maandelijks aflossing en rentebetaling. Verder maakt PerspectieF op de begroting ruimte voor een extra aflossing. In april 2005 is een giftenactie gepland om de situatie minder zorgelijk te maken. In 2004 is relatief weinig rente berekend aan PerspectieF. De reden hiervoor is dat in februari 2004 de subsidie voor PerspectieF is binnengekomen. Deze is volledig gebruikt voor het aflossen van de lening, hierdoor daalde de lening tot binnen het rentevrije deel. Door bovengenoemde oorzaken is de lening eind december toch weer gestegen. Omdat dit om een zeer korte periode ging is toen geen rente berekend.

## Baten

### Contributies

De contributiebedragen die hier verantwoord zijn, zijn inclusief de bijdragen voor de lokale en provinciale ChristenUnie. Deze bijdragen worden in de lasten verantwoord onder Afdracht PCR en Afdracht KV.

Van alle lidmaatschapsfacturen (en een klein aantal incasso's) is in 2004 € 888.440 ontvangen, tot en met 26 januari 2005 is nog eens € 1.148 ontvangen. Dit betekent dat € 43.127 nog ontvangen moet worden. Na aftrek van het lokale en provinciale deel heeft de ChristenUnie een verlies van € 31.806. Dit verlies is in mindering gebracht op het resultaat (en verantwoord onder de post dubieuze debiteuren).

### Giften/donaties

In 2004 zijn twee giftenacties geweest. De giftenactie voor de Europese verkiezingen heeft € 55.773 opgebracht. Deze opbrengst is gestort in het verkiezingsfonds.

Voor de overige giften (verantwoord in de exploitatierekening) is de verdeling als volgt.

december 2004	Internet	16.725
december 2003	Algemeen	23.864
	Permanente campagne	1.546
	Overige giften (niet voor een actie)	7.034
	Opbrengsten van donateurs	1.143
	Legaten	<u>10.232</u>
	<b>Total giften/legaten/donateurs</b>	<b>€ 60.544</b>

### Deelnemersbijdragen

Deze bijdragen worden gevraagd van deelnemers aan cursussen. In 2004 zijn er trainingen voor iedereen van de Partij gegeven en zijn er drie kadercursussen geweest.

### Subsidie Matra

De subsidie Matra is vastgesteld op € 97.293,23. De verhoging in relatie tot 2003 is door uitbreiding van werkzaamheden, voornamelijk i.v.m. ECPM.

### **Subsidie Radio en TV**

De subsidie voor radio en TV is m.i.v. 2004 afgeschaft. Er is een wetsvoorstel op weg naar de Tweede Kamer dat voorziet in een verhoging van de subsidie, waarin meteen ook de subsidie Radio en TV wordt opgenomen. Als het wetsvoorstel wordt aangenomen, wordt een deel van de subsidie ook op basis van het ledenaantal van een politieke partij uitgekeerd, dit is voordelig voor de ChristenUnie. Omdat bij het opstellen van de jaarrekening geen bedragen bekend waren en het voorstel nog niet is behandeld in de Tweede Kamer, zijn er geen opbrengsten voor deze post opgenomen.

### **Bijdragen Perspectief, Wetenschappelijk Instituut en Bestuurdersvereniging**

In verband met de financiële situatie van Perspectief is besloten drastisch op de kosten te bezuinigen. Hierdoor werd de inkoop bij de ChristenUnie veel lager. Dit is door de ChristenUnie opgevangen door het ontslag van een medewerker.

De dienstverlening aan het Wetenschappelijk Instituut en de Bestuurdersvereniging is gedurende het jaar herzien. De overeenkomsten waren te hoog vastgesteld.

### **Bijdrage Tweede Kamerfractie**

Het partijbureau verzorgt de administratie voor de vrienden van de fractie en doet de internetondersteuning. Deze werkzaamheden worden regelmatig in rekening gebracht.

### **Inkomsten Handschrift**

De daling komt voornamelijk door daling van de advertentie-inkomsten.

### **Incidentele baten**

De incidentele baten zijn gespecificeerd in de toelichting. In het najaar van 2004 is er een actie in samenwerking met CV-Koers geweest. Alle ontvangers van Handschrift kregen ook een gratis exemplaar van CV-Koers meegezonden. Voor elk nieuw lid van CV-Koers is een bedrag aan de ChristenUnie overgemaakt. De post Accountant 2002 is een rekening van een voormalig accountant van een aantal jaren, die niet betaald hoefde te worden. In 2004 kon deze post vrijvallen t.g.v. het resultaat.

## **Lasten**

### **Algemeen**

Het jaar 2004 stond vooral in het teken van bezuinigen. De lagere subsidie, als gevolg van de verkiezingsuitslag en lagere contributieopbrengsten, maakten deze bezuinigingen noodzakelijk. Als bij een post geen opmerkingen worden genoemd, is de hoofdreden de bezuiniging en uitgavenstop op deze lasten.

### **Personeelskosten**

In 2004 is drastisch gesneden in de personeelskosten. Een aantal medewerkers hebben de organisatie verlaten, zonder vervangen te worden door anderen. Hierdoor nemen ook de sociale lasten, pensioenlasten en ziektekostenverzekering af. De kosten voor inhuur diensten derden waren in 2003 eenmalig om achterstanden weg te werken. In 2004 zijn ruimere regels voor de belastingvrije vergoeding van kosten woon-werkverkeer gemaakt. Deze regels zijn voor een deel ingevoerd, waardoor de reiskosten in 2004 veel hoger zijn dan in 2003.

### **Huisvestingskosten**

In 2004 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de diensten die door SGJ werden geleverd. Dit heeft geresulteerd in een aangepast contract, waar met name bezuinigd is op de schoonmaakkosten.

### **Bureaustkosten**

- De verlaging telefoonkosten is terug te voeren op het gebruik van ChristenUnie-telefonie en het lager aantal medewerkers.

- In 2004 is een deel van de enveloppen die naar verwachting niet gebruikt gaan worden (wegens overcapaciteit) afgewaardeerd. Ook is er een relatief groot verbruik van de andere enveloppen.
- De portokosten zijn in 2004 meer verdeeld over de activiteiten waarvoor de kosten gemaakt zijn.

#### **Bestuurskosten**

Op het Unie-/Ledencongres is aanzienlijk bespaard doordat er goedkopere locaties zijn gevonden. Verder heeft het bestuur ook bezuinigingen doorgevoerd.

#### **Permanente campagne**

Deze post is binnen de begroting genoemd onder opbouwwerkers. De Permanente Campagne is een afdeling binnen de ChristenUnie die altijd bezig is met uitwerken en aandacht vragen voor standpunten van de ChristenUnie: plaatselijk, provinciaal en landelijk. Voor deze afdeling zijn een aantal vrijwilligers in het land actief.

#### **Dubieuze debiteuren**

Dit is de achterstallige contributie 2004. Het bedrag is inclusief de afdracht aan lokale en provinciale ChristenUnies over de contributies die nog te betalen zijn.

#### **Accountant en advies**

Dit zijn de kosten voor de jaarrekening 2004 en het maken van beschrijvingen van de administratieve organisatie.

#### **Uitgaven Oost-Europa**

In het kader van MATRA worden uitgaven gedaan ter ondersteuning van de christelijke politieke partijen in Midden en Oost Europa. Een van de zaken die bereikt is, is de oprichting van ECPM, een samenwerking van meer dan twintig Europese christelijke partijen. Een groot deel van het budget wordt besteed aan het ondersteunen van deze partijen. Begin 2005 was er een conferentie van ECPM in Estland, de kosten hiervan worden in 2005 verantwoord, maar gedekt door de subsidie van 2004.

#### **ICT**

Hogere kosten dan begroot door onderhoud en uitbreiding van de website.

#### **Kosten RTV**

Deze kosten zijn niet gedekt door inkomsten. Er is geprobeerd de kosten zo laag mogelijk te houden. Er zijn wel nieuwe spotjes ontwikkeld. Zie hiervoor ook de toelichting bij de baten onder de post subsidies.

#### **Perspectief**

In 2003 is de schuld van Perspectief aan ChristenUnie, GPV en RPF vastgesteld. De schuld aan GPV wordt, gezien de slechte financiële positie kwijtgescholden in drie jaren. De € 12.107 is 1/3 van die schuld.

#### **Afdracht Lokale en Provinciale Unies**

Het bedrag van de afdracht is rechtstreeks afhankelijk van de contributieopbrengst. Omdat nog niet alle contributieopbrengsten zijn ontvangen en de contributieopbrengst lager is dan verwacht, is ook de afdracht lager.



**MEEUWSEN TEN HOOPEN**

REGISTERACCOUNTANTS

Postbus 10  
3880 AA Putten  
Midden Engweg 27  
Tel.: (0341) 357 044  
Fax: (0341) 360 294  
Internet: www.mthco.nl  
E-mail: putten@mthco.nl  
Beconnr.: 394.555

## ACCOUNTANTSVERKLARING

### *Opdracht*

Wij hebben het, door ons gewaarmerkte, financieel jaarrapport over het boekjaar 2004 van de ChristenUnie te Amersfoort gecontroleerd. Het financieel jaarrapport is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de ChristenUnie. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake het financieel jaarrapport te verstrekken.

### *Werkzaamheden*

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel jaarrapport geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in het financieel jaarrapport. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van het financieel jaarrapport zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de ChristenUnie daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het financieel jaarrapport. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

### *Bevindingen*

De definitieve Rijkssubsidie over het jaar 2004 kon nog niet worden vastgesteld, aangezien een wetsvoorstel tot verhoging van de subsidie nog niet is behandeld. Doordat de extra subsidie nog niet is te kwantificeren heeft het bestuur besloten met deze aanpassing geen rekening te houden. De verwachting is dat de subsidie aanzienlijk hoger zal zijn dan opgenomen in het jaarrapport.

### *Oordeel*

Wij zijn van oordeel dat het financieel jaarrapport onder voorbehoud van het vorenstaande een getrouw beeld geeft van de met de om artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Putten, 22 maart 2005

W. Evers  
Accountant-Administratieconsulent

Meeuwsen Ten Hoopen is een maatschap die mede beroeps besloten vennootschappen bevat. Alle werkzaamheden zijn onderworpen aan de Algemene voorwaarden van Meeuwsen Ten Hoopen zoals gedeponneerd op 8 december 1999 onder nummer 57/1999 bij de arrondissementsrechtbank te Zwolle, die een beperking van de aansprakelijkheid inhouden. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder de door Meeuwsen Ten Hoopen afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald.



Partijbureau ChristenUnie | Postbus 439 | 3800 AK Amersfoort  
033-4226969 (op werkdagen 9.00-17.00 uur) | [bureau@christenunie.nl](mailto:bureau@christenunie.nl) | [www.christenunie.nl](http://www.christenunie.nl)

